

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

OSTRAVA

Inspekční zpráva

Základní škola Dobrá 860, okres Frýdek-Místek

739 51 Dobrá 860

Identifikátor školy: 600 133 664

Zřizovatel: Obec Dobrá, 739 51 Dobrá 230

Školský úřad Frýdek-Místek, Komenského 447, 738 02 Frýdek-Místek

Termín konání orientační inspekce: 5. - 8. prosince 2000

Čj.	142 006/01-11140
Signatura	on2cu124

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Úplnou základní školu s 12 třídami na 1. stupni a 14 třídami na 2. stupni navštěvují celkem 644 žáci. V současné době postupuje vzdělávání podle dvou vzdělávacích programů:

- Obecná škola ve třídách IV. a V. ročníku
- Základní škola ve třídách I. - III. ročníku a VI. - IX. ročníku

Škola má stanovenou kapacitu 650 žáků a sdružuje školní družinu s kapacitou 75 žáků a školní jídelnu s kapacitou 850 jídel.

Škola má od 1. ledna 1999 právní subjektivitu.

Od roku 1995 je ustanovena devítičlenná rada školy.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Český jazyk a občanská výchova na 2. stupni základní školy

Časová dotace a členění učiva do jednotlivých ročníků odpovídá schválenému vzdělávacímu programu, osnovám, tematickým plánům, rozvrhu hodin a zápisům probraného učiva v třídních knihách. Stanovené výukové cíle odpovídají standardu vzdělávání, aktuálnímu složení třídy a jsou plánovány v souladu se zásadou spojení teorie s praxí. V tematických plánech vyučujících jsou zakotveny mezipředmětové vztahy, projekty, učivo je komponováno do bloků. Žádné závažnější opoždění v probíraném učivu nebylo zjištěno.

Odborná a pedagogická způsobilost vyučujících je v souladu s právními předpisy a pozitivně ovlivňuje výuku. I vyučující s poměrně krátkou pedagogickou praxí přistupují k výuce velmi zodpovědně, výběr učiva provádějí s ohledem na větší tematický celek a s ohledem na využitelnost širších dovedností žáků. Dosahují (podle vyjádření vedení školy) velmi dobrých výsledků. Škola má dostatek vhodných prostor pro výuku, které odpovídají psychohygienickým zásadám. Pro výuku literárního učiva je využívána školní knihovna, která je funkčně velmi dobře vybavena a umožňuje žákům pracovat s různými dalšími zdroji informací (např. s počítačovou verzí encyklopedie). V hospitovaných hodinách někteří žáci pracovali s materiály, které si samostatně vyhledali na internetu. Knihy ve školní knihovně jsou průběžně doplňovány o novinky z odborné a populární literatury. Učební pomůcky jsou pořizovány, modernizovány a účelně využívány. Prostředí tříd a chodeb je podnětné se značnou dávkou estetického cítění.

Metody, formy, typ a struktura vyučovacích hodin jsou adekvátní cílům, obsahu a efektivním formám učení. Potřeby integrovaných žáků jsou zohledňovány, vyučující jsou o vývojových poruchách žáků informováni. Je uplatňován potřebný individuální přístup a diferenciací v těch případech, kdy je to potřebné. Účelně je využíváno znalostí žáků z předcházejícího vyučování, z jiných předmětů, z jejich osobních zkušeností. Učitelé vědí o výraznějších povahových a intelektových odlišnostech některých žáků a dovedou na ně reagovat v průběhu hodiny. Žáci mají dostatek prostoru pro aktivitu, pro vyjádření svého názoru, jsou průběžně motivováni. Hodnocení výkonů žáků přispívá k odstranění žakových nedostatečností, postihuje kognitivní i asertivní stránku žakova učení. Žáci ve většině případů dokáží získané poznatky řadit do struktur, třídít, rozlišovat podstatné od méně podstatného, znaky obecné od specifických. Je u nich v přiměřené míře pěstována sebekritičnost a objektivní sebehodnocení. Touha uspět převládá nad strachem z neúspěchu. Písemný i ústní projev je u většiny žáků na potřebné úrovni, zápisy v sešitech jsou účelné a funkční. Učitelé poskytují žákům zpětnou vazbu,

vytvářejí podmínky pro samostatnou i týmovou práci, sdělují žákům, čeho mají v průběhu vyučování dosáhnout, jaký výkon se od nich očekává. Ve většině hospitovaných hodin byl učitel v roli přímého řídicího článku. Organizace výuky umožňovala žákům pracovat individuálním tempem, nalézat alternativní způsoby řešení úkolů. Vyučovací čas byl efektivně využit. Učivo je interpretováno věcně správně.

Dohodnutá pravidla jednání jsou známa, akceptována a respektována. Komunikace žák - učitel a učitel - žák je založena na vzájemné důvěře, komunikativní dovednosti žáků jsou rozvíjeny.

Frekvence známek v žákovských knížkách odpovídá charakteru předmětů. Písemný projev žáků je průběžně kontrolován a opravován.

Předmětovou komisi českého jazyka řídí učitelka s potřebnou odbornou a pedagogickou způsobilostí, jedna z členek komise je obvodní metodičkou. Pravidelné schůzky se konají nejméně čtyřikrát ročně. Při plánování činností školy je přihlíženo k podnětům a připomínkám předmětové komise. Srovnávací zkoušky se provádějí, materiálně technické podmínky jsou velmi dobré (výukové programy pro výuku českého jazyka jsou v počítačové síti, od letošního školního roku je využíván internet). Komise spolupracuje s Pedagogickou fakultou Olomouc v oblasti mluveného projevu a komunikace. Pozitivně je nutno hodnotit konzultace učitelů k přijímacím zkouškám na střední školy. Zápisy z jednání předmětové komise mají relevantní hodnotu. Škola se účastní různých žákovských soutěží, organizuje přehlídky dětských divadelních souborů, vydává vlastní časopis. Žáci byli úspěšní v soutěži Talent (postoupili do finále), v soutěži dětských divadelních souborů postoupili do oblastního kola. K tradicím školy patří společné návštěvy akcí na zámku ve Frýdku-Místku, návštěvy představení ostravských divadel, pořádání různých kulturních akcí pro veřejnost, účast v projektech atd.

Další vzdělávání učitelů se realizuje především účastí na akcích Služby škole ve Frýdku-Místku.

Předmětovou komisi občanské výchovy řídí učitel s pedagogickou a odbornou způsobilostí, má krátkou pedagogickou praxi, ale je velmi iniciativní a účastnil se dalšího vzdělávání, které se týkalo začlenění předmětu volba povolání do občanské výchovy.

Kvalita výuky v českém jazyce a v občanské výchově na 2. stupni základní školy je souhrnně hodnocena stupněm velmi dobrý.

Matematika na 1. stupni základní školy

Výuka matematiky na prvním stupni základní školy byla sledována v pěti hodinách v druhém, třetím a pátém ročníku.

Časová dotace hodin v jednotlivých ročnících odpovídá učebním plánům, členění učiva do jednotlivých ročníků je v souladu s učebními osnovami. Perspektivní i bezprostřední příprava výuky je velmi dobře zpracována.

Z pěti sledovaných vyučujících dvě nemají odbornou a pedagogickou způsobilost podle platných předpisů. Výuka probíhá v esteticky velmi dobře upravených třídách, školní nábytek odpovídá věku žáků.

Tempo výuky bylo přiměřené jednotlivým věkovým kategoriím, v průběhu vyučovacích hodin byly vhodně začleňovány různé relaxační prvky.

Cíle hodin byly stanoveny. Organizace výuky měla dohodnutá pravidla, která byla žáky i učiteli respektována a vycházela z partnerského vztahu vyučujících a žáků. V převážně většině hodin byl učiteli vytvořen a žáky využíván prostor pro samostatné učení. Při výuce byly účelně využívány učebnice, učební texty, pracovní sešity a různé druhy pomůcek či her pro zpestření

výuky. Ve sledovaných hodinách byly uplatněny rozličné formy a metody výuky od frontální přes skupinovou až po čistě individuální. Výuka byla vedena odborně a věcně správně.

Ve sledovaných hodinách byli zohledňováni žáci se specifickými poruchami učení i chování (individuální přístup, upevňování a vysvětlování učiva při samostatné práci ostatních žáků, atd.).

Ve výuce byly účelně využívány prvky vstupní i průběžné motivace. Potřebná pozornost byla věnována procvičování a upevňování učiva. Chyby byly společně analyzovány, důraz byl kladen na týmovou práci a rozvoj komunikativních dovedností.

Ve sledovaných hodinách nebyly zaznamenány projevy nekázně či nezájmu žáků.

Výuka matematiky na 1. stupni je souhrnně hodnocena stupněm velmi dobrý.

Matematika a fyzika na 2. stupni základní školy

Hodnotící hospitace byly uskutečněny u všech vyučujících sledovaných předmětů.

Na 2. stupni je výuka matematiky dotována hodinami podle schématu (4-5-5-4). V 6. ročníku jsou třídy v jedné ze čtyř hodin dělené, v 9. ročníku si mohou žáci zvolit dvouhodinové matematické praktikum. Fyzice jsou hodiny přiděleny podle schématu (2-2-1-2). Taková organizace výuky je v souladu se schváleným učebním plánem a učitelé s ní mají dobré zkušenosti. Členění učiva do jednotlivých ročníků odpovídá schváleným učebním osnovám, detaily řeší vyučující společně v předmětové komisi. V plánování učiva nebyly zjištěny žádné závady.

Bezprostřední příprava všech vyučujících na výuku je pečlivá, detailní, s didakticky účinnými nápady pro plnění stanovených výukových cílů v přiměřeném souladu se standardem vzdělávání. Příprava zohledňuje také aktuální složení třídy (specifické poruchy, integrování žáci).

Všechny vyučující matematiky a fyziky (na škole těmto předmětům vyučují pouze ženy) mají odbornou a pedagogickou způsobilost podle platných předpisů a ony také uskutečňují veškerou výuku sledovaným předmětům.

Pro výuku matematiky jsou psychohygienické podmínky (větratelnost, osvětlení, vytápění, vybavení velikostně vhodným nábytkem a další) splněny pro všechny tzv. kmenové třídy. Fyzice se vyučuje ve velmi dobře zařízené a pomůckami účelně vybavené odborné učebně, která rovněž psychohygienické podmínky splňuje. Všechny učebny mají estetickou a podnětnou výzdobu. Při řízeném rozhovoru označily učitelky jako modernizační prioritu dovybavení fyzikální učebny magnetoskopem a kvalitním televizním přijímačem.

Ve školní knihovně je podle vyjádření vyučujících dostatek odborné didaktické literatury, včetně časopisecké. Věkově přiměřené matematické a fyzikální publikace jsou k dispozici i žákům.

Vliv sociodemografických podmínek na výuku nebyl při přímém sledování výuky pozorován.

Učitelky realizují hodiny s pestrou, formálně i obsahově zajímavou strukturou, která odpovídá věku žáků i stanoveným výukovým cílům. Nezbytné organizační pokyny jsou většinou podávány přiměřeným a srozumitelným způsobem. Sled a množství informací je vybráno tak, aby byly plněny specifické cíle standardu základního vzdělání. Vyučující zkušeně využívají rozmanité vyučovací metody (ve fyzice např. velmi účinná výuka spojená s prováděním jednoduchých experimentů v žákovských skupinách a s následným vysvětlováním jejich průběhů), vhodně mění tempo výuky a využívají známé techniky podporující zapamatování učiva. Častou součástí vyučování je samostatné učení s následnou společnou kontrolou, procvičováním, opakováním a shrnutím učiva. Učební látka je podávána věcně správně.

Ve škole probíhá ve fyzice postupná výměna učebnic za jiné z ediční řady, kterou učitelky považují za vhodnější. Inspekce pokládá tento postup za správný.

Jako vstupní motivace bývá často užito opakování dříve probraného učiva spojené s řešením většinou jednoduše zadávaných problémů. Rychlé dosažení správného výsledku je stimulováno slibem vynikajícího hodnocení, jehož získání je pro zesílení motivačního účinku zaznamenáno do žákovské knížky. V této fázi si pedagožky různými formami zkušeně vytvářejí spolehlivou zpětnou vazbu o úrovni žákovských znalostí a následně ji využívají k pozitivnímu posilování, k vedení žáků ke kontrole, sebekontrole a odpovědnosti.

Při prověřování znalostí a dovedností se dbá na přiměřenost a jednoznačnost zadání otázky nebo úkolu. Žákovské odpovědi jsou náležitě, často ve spolupráci s ostatními žáky, korigovány. Výsledky ústního zkoušení jsou okamžitě veřejně a odůvodněně hodnoceny.

Pravidla jednání mezi žáky a pedagožkami jsou založena na vzájemné důvěře a respektu. Schopnost správně komunikovat je během výuky zřetelně rozvíjena, přičemž se dbá nejen na stylistickou, ale též na gramatickou správnost žákovských projevů. Sešity jsou prokazatelně a soustavně kontrolovány. Žáci projevují k výuce matematiky a fyziky pozitivní vztah, v jedné třídě dali výrazně najevo i svůj kladný vztah k vyučující. Projevy nežádoucího chování žáků nebyly během inspekce pozorovány.

Výuka matematiky a fyziky na 2. stupni základní školy je souhrnně hodnocena stupněm vynikající.

Přírodověda, přírodopis a chemie

V průběhu inspekce bylo navštíveno sedm vyučovacích hodin, dvě hodiny přírodovědy ve čtvrtém a pátém ročníku, tři hodiny přírodopisu v šestém až osmém ročníku a dvě hodiny chemie v osmém a devátém ročníku. Výuka ve sledovaných hodinách probíhala v souladu s učebními plány a učebními osnovami. Tematické plány jsou řádně zpracovány, obsahová duplicita nebyla zjištěna. Příprava na výuku byla velmi dobrá.

Výuka chemie a přírodopisu je zajištěna odborně a pedagogicky způsobilými učiteli. Vyučovací hodiny přírodovědy na prvním stupni realizovaly učitelky bez požadované kvalifikace.

Pro výuku přírodovědných předmětů na druhém stupni jsou k dispozici odborné učebny. Učebna přírodopisu je standardně vybavena videorekordérem, televizorem, zpětným projektoem a nadstandardně počítačem připojeným na internet. Samozřejmostí je výzdoba učebny pomůckami z přírodopisu (vycpaniny, obrazy atd.), na učebnu navazuje kabinet přírodopisu. Odborná učebna chemie je vybavena klasickým způsobem – rozvody vody a plynu na žákovská místa, zpětný projektor, chybí však digestoř a videorekordér s televizorem. Součástí výzdoby učebny jsou opět různé pomůcky z chemie (obrazy, laboratorní sklo, nerosty, atd.). Kabinet chemie slouží jako přípravná a sklad chemických látek. Vyučující chemie je proškolená pro práci s jedy. Přírodověda se vyučuje v kmenových třídách.

Cíle hodiny byly sděleny. Kromě frontálních forem výuky byly žákům předkládány k řešení různé problémové úlohy, z nichž některé byly zpracovávány po skupinkách (hlavně v hodinách přírodovědy). Při výuce byly účelně využívány učebnice, učební texty a didaktická technika. V hodinách chemie měli žáci možnost ověřit si formou chemického pokusu vědomosti a na vlastní oči se tak přesvědčit o chemických vlastnostech daných látek. Výuka byla vedena odborně a věcně správně.

Vyučující v hodinách zohledňovali žáky se specifickými poruchami učení (předtištěný text, namnožený zápis do sešitu, individuální přístup).

Hodiny probíhaly ve vstřícné atmosféře, žáci měli prostor pro vyjádření vlastního názoru.

Projevy nekázně nebyly zaznamenány.

Výuka přírodovědy, přírodopisu a chemie je souhrnně hodnocena stupněm velmi dobrý.

Tělesná výchova

Hospitované hodiny se uskutečnily ve čtyřech třídách 2. stupně a ve dvou třídách na 1. stupni.

Časová dotace předmětu odpovídá učebním plánům, ve všech ročnících je vyučováno s dvouhodinovou týdenní časovou dotací. Tematické plány učitelů jsou zpracovány v souladu s platnými učebními dokumenty, členění učiva do jednotlivých ročníků odpovídá učebním osnovám schválených vzdělávacích programů. Kontinuita výuky tělesné výchovy mezi jednotlivými ročníky je zajištěna. Porovnáním tematických plánů se zápisy v třídních knihách bylo zjištěno, že ve výuce nedochází k nevhodným časovým posunům.

Pro žáky osmých ročníků je zřízen volitelný předmět sportovní a pohybové aktivity. Velmi široká je nabídka zájmových útvarů se sportovním zaměřením (odběžená, košíková, stolní tenis, judo a malá kopaná pro žáky 2. stupně). Na 1. stupni pracují zájmové útvary se všeobecným zaměřením (druhé až páté třídy), turistický kroužek a uskutečňuje se plavecký výcvik. Škola každoročně organizuje lyžařský výcvikový kurz pro žáky sedmých ročníků.

Bezprostřední příprava pedagogů na výuku byla vesměs velmi dobrá, vyučující jsou informováni o žácích se specifickými poruchami.

Tělesná výchova dívek je v šestých až devátých ročnících vyučována učitelkou s úplnou odbornou a pedagogickou způsobilostí. Chlapce stejných ročníků vyučují učitelé bez požadované kvalifikace a kvalita výuky je tam výrazně nižší (v hodnocení však nebyl použit stupeň nevyhovující).

Pro výuku předmětu jsou využívány dvě tělocvičny, hřiště s travnatým povrchem a menší asfaltová plocha. Běžecký ovál (250 m) má povrch škvárový stejně jako rozběžiště pro skok daleký a vrhačský sektor. Psychohygienické podmínky pro výuku v tělocvičnách jsou průměrné, na venkovních hřištích pouze vyhovující. Materiální vybavení sportovním nářadím a náčiním lze celkově hodnotit jako průměrné. Vedení školy ve spolupráci s předmětovou komisí tělesné výchovy se snaží v rámci finančních možností o průběžné doplňování náčiní a opravy stávajícího nářadí.

Organizace, formy a metody výuky byly v hospitovaných hodinách na značně rozdílné úrovni, což bylo dáno odbornou a pedagogickou způsobilostí a zkušenostmi jednotlivých vyučujících.

Ve většině sledovaných hodin odpovídala jejich struktura věku žáků a výukovým cílům. Organizační pokyny byly jasné a srozumitelné. Náročnost učiva byla vesměs přiměřená věkovým zvláštnostem a možnostem žáků a umožňovala jejich úspěšné uplatnění. Fyzické zatížení bylo odpovídající a efektivita využití vyučovacího času byla velmi dobrá. V některých hodinách předváděli vyučující kvalitní ukázky požadovaných pohybových dovedností.

Zdůrazňována byla pořadovost a dodržování základních pravidel bezpečnosti.

Motivace a hodnocení vyučujícími bylo kladné, sami žáci byli aktivní a projevovali k výuce pozitivní vztah. V závěru hodin byla prováděna hodnocení výkonů žáků, která většinou obsahovala i analýzu chyb.

Komunikace mezi vyučujícími a žáky byla založena na vzájemné důvěře, dohodnutá pravidla jednání byla akceptována. Nežádoucí chování žáků nebylo v hospitovaných hodinách zaznamenáno.

Vzhledem ke všem sledovaným jevům a základním ukazatelům pro hodnocení kvality vzdělávání lze výuku tělesné výchovy ve škole souhrnně hodnotit stupněm průměrný.

Zeměpis

Týdenní časová dotace výuky předmětu odpovídá schválenému učebnímu plánu a členění učiva do jednotlivých ročníků učebním osnovám schváleného vzdělávacího programu. Vyučující po vzájemné domluvě individuálně zpracovávají tematické plány, k obsahové duplicitě nedochází a kontinuita výuky mezi jednotlivými ročníky je zajištěna. Učivo probírané v hospitovaných hodinách korespondovalo s plánovaným časovým rozvržením a se zápisy v třídních knihách. Příprava učitelů na jednotlivé hodiny byla promyšlená, výukové cíle byly vhodně voleny. Všichni vyučující jsou informováni o žácích se specifickými poruchami učení či chování.

Předmět vyučují učitelé s odbornou a pedagogickou způsobilostí, což velmi pozitivně ovlivňuje kvalitu výuky. Ve škole je zřízena odborná učebna společná pro zeměpis a dějepis, v níž je vyučováno asi 40% hodin zeměpisu. Zbývající hodiny jsou vyučovány v kmenových třídách. Odborná učebna je funkčně velmi dobře vybavena a esteticky upravena. Také kmenové třídy, v nichž výuka probíhá, jsou vhodně a účelně vybaveny a splňují základní psychohygienické podmínky. Žáci používají schválené učebnice a do vyučovacích hodin jim jsou zapůjčovány školní zeměpisné atlasy novějších vydání. Výrazným nedostatkem je, že žáci nemají možnost využívat tyto atlasy i pro domácí přípravu. Učitelé mohou používat audiovizuální techniku, příruční zeměpisná knihovna je dostatečně vybavena novými knižními tituly i videonahrávkami. Materiální zabezpečení výuky je na velmi dobré úrovni.

Struktura vyučovacích hodin odpovídala výukovým cílům, které byly průběžně sledovány. Zřejmá byla návaznost na dříve probírané učivo a na vědomosti žáků. Organizační pokyny byly srozumitelné a přiměřené věku žáků. V hospitovaných hodinách bylo využíváno různých vyučovacích metod a postupů. Vhodně se prolínaly frontální metody s činnostmi skupinovými a individuálními. V hodinách byl vytvořen dostatečný prostor pro samostatné a aktivní učení, žáci pracovali s atlasy i učebnicemi. Vyučující probíranou látku aktualizovali, uváděli příklady z praxe, využívali mezipředmětových vztahů a dalších zdrojů informací. Učivo bylo interpretováno věcně správně, vyučovací čas byl ve všech sledovaných hodinách efektivně využit. Sešity žáků jsou vedeny na velmi dobré úrovni a jsou vyučujícími pravidelně kontrolovány, případně také hodnoceny. Klasifikace byla ve sledovaných hodinách objektivní a zdůvodněná. Žáci jsou systematicky vedeni k ucelenému a samostatnému ústnímu projevu. Velmi kladně lze také hodnotit přístup učitelů k integrovaným žákům.

V hospitovaných hodinách byl patrný pozitivní vztah mezi vyučujícími a žáky, převládalo prostředí důvěry a vzájemné tolerance. Žáci byli vyučujícími vždy kladně motivováni a sami projevovali o výuku předmětu zájem. Projevy nežádoucího chování žáků nebyly ve sledovaných hodinách zaznamenány.

Celková kvalita vzdělávání v zeměpise je souhrnně hodnocena jako velmi dobrá.

Hodnocení kvality vzdělávání

Plánování výuky je ve všech sledovaných předmětech provedeno účelně a bez závad. Odborná a pedagogická úroveň výchovně vzdělávací práce je z personálního hlediska na 2. stupni školy v českém jazyce, v občanské výchově, v matematice, ve fyzice, v přírodopise, v chemii, v zeměpise a v tělesné výchově dívek zajištěna zcela mimořádným způsobem. Tělesnou výchovu chlapců a vyučování ve třech třídách 1. stupně provádějí osoby bez předepsané pedagogické a odborné způsobilosti. Materiální a psychohygienické podmínky výuky jsou splněny nadprůměrně. Používané vyučovací metody jsou pestré, pro žáky zajímavé a didakticky účinné. Navozené motivační procesy a způsoby hodnocení žáků

jsou efektivní. Spolupráce žáků a vyučujících během vyučování je založena na pozitivních vztazích, komunikativní schopnosti žáků jsou rozvíjeny.

Kvalita vzdělávání je hodnocena stupněm velmi dobrý.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Ředitelka předložila inspekci materiál Koncepce rozvoje školy 1995/1996 - 2000/2001, s níž vstupovala do konkurzního řízení. Má písemnou podobu, je vypracován na pětileté období, postihuje všechny oblasti řízení školy, má přehlednou strukturu a je snadno kontrolovatelný. V části „Výchovně-vzdělávací koncepce“ patří k hlavním cílům „porovnání alespoň dvou vzdělávacích programů“ (výsledek takového srovnávání vede v současnosti k ústupu od vzdělávacího programu Obecná škola kvůli obtížně realizovatelným personálním podmínkám), realizace projektového vyučování (projekt Občan - výuka aktuálně probíhá v sedmém a v devátém ročníku), zavedení široké škály volitelných předmětů a zájmových kroužků pro využití volného času, efektivní práce s integrovanými žáky a další. Z koncepce vychází plán výchovy a vzdělávání pro školní rok 2000/2001 s velmi názornou strukturou, v níž jsou stanoveny priority. Operativní řízení se opírá o zcela konkrétní týdenní plány. Při plánování se využívají podněty a připomínky pracovníků, předmětových komisí a rady školy.

Změny schválených učebních plánů provedené podle podmínek a potřeb školy jsou v souladu s platnými předpisy a jsou dlouhodobě přehledně evidovány.

Diagnostické materiály integrovaných žáků (9 žáků na 1. stupni a 13 žáků na 2. stupni) eviduje výchovná poradkyně a seznamuje s nimi v přiměřeném rozsahu zainteresované pedagogické pracovníky školy. Pro práci s integrovanými žáky slouží velmi dobře zpracované individuální plány.

Kvalita, rozsah a účelnost plánování je hodnocena stupněm vynikající.

Organizování

Organizační struktura školy je jednoduchá a umožňuje účinné řízení. Vedle pedagogické rady ředitelka ustanovila další poradní orgány (tzv. širší vedení školy, předmětové komise, žakovský parlament, výchovná komise) a účinně je využívá. Kompetence pracovníků jsou jasně a úplně vymezeny vnitřní směrnici.

Inspekce porovnála rozvrh hodin s platnými vzdělávacími plány a namátkově též se zápisy v třídních knihách - rozdíly nebyly zjištěny. Kontrolovány byly též rozpis pedagogických dozorů a řady odborných učeben a tělocvičen - ani v této oblasti nebyly zjištěny žádné nedostatky. Organizace vyučování odpovídá obecně závazným právním předpisům.

Škola nabízí svým žákům pět volitelných předmětů v osmém ročníku a sedm volitelných předmětů v devátém ročníku. Možnost volby ze široké škály předmětů je pro žáky vhodná z psychohygienického hlediska, organizačně je tato široká nabídka dobře zvládnuta.

Jako nepovinný předmět je zavedeno pouze náboženství.

Pro účelné využití volného času dětí má škola Centrum volného času, které organizuje činnost 30 zájmových kroužků, v nichž je sdruženo celkem asi 70 % dětí.

Vnitřní informační systém je vytvořen a jeho pozitivní funkčnost nebyla při řízených rozhovorech s pedagogickými pracovníky a se zástupkyní rodičů v radě školy zpochybněna.

Povinnou dokumentaci nařízenou § 38a odst. 1 zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních a středních škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, škola vede na předepsaných tiskopisech podle Seznamu povinné dokumentace 2000/2001 vydaného MŠMT ČR.

Složky s osobními daty zaměstnanců školy jsou uzamčeny v plechových skříních a přístup k nim mají pouze určení pracovníci.

Zákonní zástupci jsou o prospěchu žáků průběžně informováni prostřednictvím záznamů v žákovských knížkách, které obsahují i další důležité informace, mimo jiné i školní řád. Úplnější informace o prospěchu a chování dostávají na pravidelných schůzkách s učiteli (čtyřikrát ročně). Udělení výchovného opatření jsou zástupcům žáků oznamována prokazatelným způsobem. Ve škole pracuje Sdružení rodičů, jehož náměty, připomínky a pomoc ředitelka využívá.

Prezentace školy na veřejnosti je asertivní (vlastní logo, vlajka, sportovní dresy, vývěsní skřínka, publikační činnost a další), je však prováděna uvážlivě a s vkusem. O své činnosti vede škola kvalitní a podrobnou fotodokumentaci.

Školní řád má neobvyklou podobu smlouvy mezi žákem a školou. Obsah smlouvy je formulován jednoduše, jasně a z hlediska požadavků na školní řád úplně.

Struktura výroční zprávy za školní rok 1999/2000 je v souladu s příslušným zákonným předpisem (§ 17e odst. 2 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě, ve znění pozdějších předpisů). Její obsah je bohatý na informace a může škole sloužit jako zdroj sebehodnocení.

Během inspekce byla namátkou prověřena některá rozhodnutí vydaná ředitelkou školy, všechna byla po obsahové i formální stránce bez závad.

Během řízených rozhovorů s pedagogy školy byla také zjišťována jejich spokojenost se schopností ředitelky akceptovat a využívat podněty a připomínky pracovníků. Negativní odezva nebyla zaznamenána.

Kvalita a funkčnost organizačního uspořádání školy a informačních systémů je hodnocena stupněm vynikající.

Vedení a motivování pracovníků

Vedoucí pracovníci jednají se svými podřízenými slušně, uplatňují schopnost naslouchat jejich podnětům a připomínkám, pracovní úkoly zadávají rovnoměrně v souvislosti s plánováním a jejich plnění evidují pro snadnou a účelnou kontrolu.

Pro posouzení odbornosti výuky převzala inspekce údaje z podkladové inspekční dokumentace, v níž ředitelka školy uvedla, že na 2. stupni realizují učitelé bez odborné a pedagogické způsobilosti bezmála 20 % vyučovacích hodin (hlavní podíl nesou cizí jazyky s 56 % hodin - během orientační inspekce nebyla kvalita této výuky hodnocena, tělesná výchova chlapci s 53 % hodin a ostatní výchovy se 41 % hodin). Na 1. stupni je situace horší, neboť podíl výuky učiteli bez odborné a pedagogické způsobilosti činí 45 %. Při kontrole dokladů osvědčujících nejvyšší dosažené vzdělání pedagogů bylo zjištěno celkem osm učitelů, kteří nesplňují požadavky platných předpisů na odbornou a pedagogickou způsobilost. Škola tím porušuje § 51 odst. 1 zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů. Čtyři z uvedených osmi učitelů však v současné době studují s cílem dosáhnout potřebné odborné i pedagogické způsobilosti.

Škola prochází obdobím generační výměny pedagogických pracovníků. Těžiště věkové skladby pedagogických pracovníků je vhodně posunuto do skupiny mladších než 35 let a čtyři učitelky z uvedených osmi si v současnosti kvalifikaci zvyšují příslušným studiem. Ředitelka další

vzdělávání pedagogických pracovníků podporuje. Pro rok 2000 vypracovala plán s konkretizací osob určených pro žádané formy vzdělávání a zohledňující finanční možnosti školy. Pedagogové však poukazují na malou nabídku vzdělávacích akcí (zřejmě je absence činnosti dřívějších okresních předmětových metodických komisí).

Pro konkrétní pomoc učitelům-začátečnickům a nekvalifikovaným učitelům jsou vypracovány adaptační plány a určení uvádějící učitelé. Vedoucí pracovnice provádějí u nich častější hospitace s následnou podrobnou analýzou a po prvním roce praxe uskutečňují závěrečné hodnotící pohovory. Také ostatní zkušenější kolegyně a kolegové své znalosti ochotně předávají.

Systém morálního a hmotného stimulování pracovníků je vytvořen. Kriteria pro přiznávání osobních příplatků jsou konkrétní, tvoří součást pravidelného hodnocení, mají trvalé umístění ve vnitřním informačním systému školy a jsou aktualizována vždy k začátku školního roku.

Systém pravidelného sebehodnocení školy je založen na vnitřním dokladu „Seznam nástrojů určených k sebezpoznání kvality školy“, který chronologickým uspořádáním jednotlivých hodnotících akcí umožňuje efektivní dosažení stanovených cílů. Největší význam tu mají srovnávací testy, jejichž podrobná analýza je účinně využívána.

Tzv. Malé maturity, žákovské zkoušky dobrovolně konané na závěr povinné školní docházky, mají hlavně společenský význam.

Systém, rozsah a efektivnost vedení a motivování pracovníků je hodnocen stupněm velmi dobrý.

Kontrolní mechanismy

Ředitelka předložila inspekci vhodně strukturovaný kontrolní plán, který byl naposledy aktualizován k začátku běžného školního roku. V plánu je pro jednotlivé měsíce určen rozsah, obsah a osoby spojené s kontrolou. Plánovaná kontrolní činnost pokrývá úplné fungování školy. O prováděných kontrolách jsou prováděny zápisy, příp. je příslušná dokumentace signována. Výsledky kontrol jsou projednávány s pracovníky, pro přijetí účinných opatření jsou prováděny nezbytné analýzy.

Součástí plánu je rámcový rozvrh hospitační činnosti. Ta je sledována prostřednictvím vhodně strukturovaného záznamu o pedagogickém pozorování, který umožňuje provedení detailního rozboru hodiny a její kvalifikované hodnocení. O výsledcích jsou pedagogové vždy prokazatelně informováni, plnění přijatých opatření jsou dále sledována.

Pro sledování kvality práce pedagogů a hodnocení úrovně výsledků učení žáků jsou každoročně používány testy Kalibro a ředitelské testy znalostí vytvořené pro různé předměty ve spolupráci s předmětovými komisemi. Analýzy výsledků jsou kvalitně zpracovány a se závěry jsou učitelé seznamováni.

Systém, rozsah a účinnost kontrolních mechanismů je hodnocena stupněm vynikající.

Hodnocení kvality řízení

Vytvořené podsystémy řídicí práce účinně fungují. Ředitelce se však přes prokázanou snahu zatím nepodařilo vytvořit pedagogický sbor s plnou pedagogickou a odbornou způsobilostí, inspekce však výuku v žádné z hospitovaných hodin nehodnotila jako nevyhovující.

Kvalita řízení je celkově hodnocena stupněm vynikající.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Výchovné poradenství

Funkci výchovné poradkyně vykonává učitelka s odbornou a pedagogickou způsobilostí (s 33 lety pedagogické praxe a 18 lety praxe ve funkci výchovné poradkyně), která absolvovala studium výchovného poradenství na Pedagogické fakultě v Ostravě a kurz pro reedukaci vývojových poruch učení, který organizovala Pedagogicko-psychologická poradna ve Frýdku-Místku. Úzce spolupracuje s vedením školy, třídními učiteli, podle potřeby s vedoucími některých předmětových komisí (např. občanské a rodinné výchovy), vedoucí školní žákovské samosprávy a koordinátorkou primární drogové prevence. Organizačně i odborně zajišťuje péči o integrované žáky. Spolupracuje také s vedeními středních škol a učilišť v našem okrese i v dalších okresech.

Pracuje podle plánu práce výchovného poradenství pro školní rok 2000/2001, který obsahuje tyto hlavní oblasti: práce s integrovanými žáky, práce s problémovými žáky, spolupráce s Pedagogicko-psychologickou poradnou ve Frýdku-Místku a Úřadem práce ve Frýdku-Místku, péče o školní schránku SOS, péče o profesionální orientaci žáků a informace o profesionální orientaci žáků rodičům, kontrolní činnost (např. v letošním školním roce uskutečnila výchovná poradkyně dvě hospitace ve třídách s integrovanými žáky). Informace o výchovném poradenství jsou předávány vycházejícím žákům, jejich třídním učitelům a rodičům, příslušná školní nástěnka je pravidelně aktualizována.

Konzultační hodiny výchovné poradkyně využívají rodiče, žáci i učitelé (pokud potřebují pomoci při řešení výchovných problémů se žáky).

Prevence drogové závislosti

Funkci koordinátorky prevence drogové závislosti vykonává učitelka s odbornou a pedagogickou způsobilostí, která absolvovala kurz primární prevence drogové závislosti. Její plán práce pro školní rok 2000/2001 je zaměřen především na aktivity žáků v jejich volném čase, na správnou životosprávu, na aktivnější zapojení žáků do projektu Občan, na kvalitní vedení třídnických besed (zejména na zkvalitnění komunikace učitel - žák) a na spolupráci s odborníky. Některá preventivní opatření se realizují ve spolupráci s třídními učiteli, učiteli občanské a rodinné výchovy, přírodopisu, tělesné výchovy a s žákovským parlamentem. Této problematice jsou věnovány nástěnky ve třídách a na chodbách.

System výchovného poradenství je hodnocen stupněm velmi dobrý.

- Devítičlenná rada školy byla ustavena v roce 1995. Povinnosti předepsané v §§ 17 a - f, h zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, rada plní. Při řízeném rozhovoru, jehož se za radu zúčastnili zákonný zástupce žáků a pracovník školy (starosta obce jako zástupce členů za zřizovatele se omluvil pro nemoc), se přítomní vyjádřili, že přístup rady ke škole je podnětný a že její existenci považují za přínosnou.
- Spolupráci školy se zřizovatelem hodnotí ředitelka kladně. Jednou ročně se obecní zastupitelstvo schází ke svému jednání ve školní budově. Škola přispívá ke kultuře v obci organizací konkrétních akcí (např. Večer pro seniory, Den matek).
- V 1. čtvrtletí školního roku 2000/2001 bylo nutno nařídit suplování za nepřítomné učitele celkem v 348 vyučovacích hodinách, t.j. v necelých 5 % všech odučených hodin, z toho 145 hodin (42 %) bylo suplováno odborně.

- Ve škole je zřízena učebna výpočetní techniky (10 žákovských pracovišť a 1 učitelský počítač jsou spojeny v síti). Všechny počítače jsou multimediální, v učebně je tiskárna, skener, digitální fotoaparát. Místní síť, v níž jsou mimo počítačovou učebnu zapojeny i počítače v dalších prostorách školy (šborovna, knihovna, účtárna a další) lze připojit na internet, v rámci činnosti zájmových kroužků mají k internetu přístup i žáci. Škola vlastní výukové programy do téměř všech předmětů. Škola má svou vlastní webovou stránku.
- Předmět volba povolání je začleněn do občanské výchovy. S rámcovým charakterem předmětu je vedení školy seznámeno, výchovná poradkyně také. Vedení školy počítá se zvýšenou hodinovou dotací v 8. ročníku.
- V září letošního školního roku byla uspořádána školní olympiáda s lehkootletickými a herními disciplínami a s jízdou zručnosti na kolech. Tato akce byla inspirována souběžně probíhajícími olympijskými hrami v Sydney a zúčastnili se jí všichni žáci. Škola je organizátorem sportovních akcí i pro okolní školy (např. Memoriál p. Hranického v přespolním běhu a Velikonoční turnaj v odbíjené).

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Standard základního vzdělání - č.j. 20 819/95-26
- Učební plán vzdělávacího programu Základní škola - schváleno 25. 8. 1998 pod č.j.: 25 018/98-22 s platností od 1. 9. 1998 včetně úprav a doplňků
- Učební plán vzdělávacího programu Obecná škola - schváleno pod č.j. 12 035/97-20
- Schválené učební osnovy jednotlivých předmětů učebního plánu
- Povinná dokumentace školy vedená podle § 38a odst. 1 zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních a středních škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů
- Koncepce rozvoje školy 1995/1996 - 2000/2001
- Plán výchovy a vzdělávání pro školní rok 2000/2001 ze dne 1. 9. 2000
- Plán práce koordinátorky prevence drogové závislosti
- Rozdělení kompetencí - vnitřní směrnice
- Seznam nástrojů určených k sebezpoznaní kvality školy - 2000/2001 - vnitřní dokument školy
- Kontrolní plán na školní rok 2000/2001 - vnitřní dokument školy
- Zřizovací listina rady školy, Obecní úřad Dobrá, č.j. 1176/95/star/ ze dne 16. 10. 1995
- Jednací řád rady školy ze dne 18. 6. 1996
- Výroční zpráva školy za školní rok 1999/2000
- Plán práce školy na školní rok 2000/2001
- Plány práce předmětových komisí
- Tematické plány vyučujících
- Žákovské knížky
- Žákovské sešity
- Čtvrtletní písemné práce žáků z českého jazyka a z matematiky
- Fotografická dokumentace o činnosti školy

- Webová stránka školy s adresou www.dobra.cz.

ZÁVĚR

Výrazná pozitiva:

- Škola pečuje o vysokou společenskou úroveň své prezentace na veřejnosti.
- Dokumentace školy upravující organizaci výchovně-vzdělávací činnosti školy je vedena příkladně.
- Škola velmi aktivně pečuje o účelné využití volného času dětí.
- Pedagogičtí pracovníci jsou velmi dobře informováni o integrovaných žácích.
- Personální, materiální a psychohygienické podmínky pro výuku matematiky a fyziky jsou vysoce nadprůměrné.
- Vyučující matematiky a fyziky velmi zkušeně využívají rozmanité vyučovací metody.
- Ředitelka aktivně podporuje všechny formy dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků.
- Čtyři z osmi nekvalifikovaných učitelů v současné době studují vysokoškolské obory pro získání odborné a pedagogické způsobilosti..
- Je vytvořen účinný systém morální a hmotné stimulace a hodnocení pedagogických pracovníků.
- Je vytvořen účinně fungující systém sebehodnocení školy.

Výrazná negativa:

- Vybavení a současný stav venkovních prostor pro výuku tělesné výchovy (školní hřiště) nutně vyžaduje modernizaci.
- Škola zaměstnává jako pedagogické pracovníky osoby bez odborné a pedagogické způsobilosti a podíl výuky jimi uskutečňovaný je dosti vysoký.
- Pro domácí přípravu nejsou žákům zapůjčovány školní zeměpisné atlasy.

Doporučení:

- Zřizovatel v součinnosti s vedením školy by měl prioritně navrhnout a realizovat moderní a účelné úpravy venkovních prostor pro výuku tělesné výchovy.
- Vedení školy by mělo modernizovat vybavení odborné učebny fyziky a chemie kvalitní videotechnikou.

Celkové zhodnocení školy je stanoveno stupněm velmi dobrý.

Inspekce nezjistila neefektivní využívání přidělených finančních prostředků vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem ke schváleným učebním dokumentům.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Ing. Petr Bujok
Členové týmu	Mgr. Jiří Komín
	Karel Richter
	Mgr. Jiří Šrubař

Ve Frýdku-Místku dne 8. ledna 2001

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: .9. ledna 2001

Razítko

Ředitelka školy	Podpis
Mgr. Eva Nováková

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>

Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>
Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Okresní úřad, referát školství	2001-01-25	142 028/01-11140
Zřizovatel	2001-01-25	142 027/01-11140
Rada školy	2001-01-25	142 026/01-11140

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.